

- 7. Hittanár-nevelőtanár (sajátos felekezeti megnevezés: református vallás- és nevelőtanár)
rövid ciklusú osztatlan tanárképzés szakterület szerinti nem tanári szakra (okleveles
teológus lelkész/lelkipásztor szakiránnyal szakképzettségre építve (levelező munkarend)**

MINTATANTERV

Képzési idő: 2 félév

Összeűjtendő kreditek száma: 60 kredit

Szakfelelős: Prof. Dr. Németh Dávid tanszékvezető, egyetemi tanár

Tantárgy	Tárgykód	Előfeltétel	Félévek	
			Kontaktóraszám/követelmény/kredit	
			1.	2.
A TANÁRI FELKÉSZÍTÉS ISMERETKÖREI: (28 KREDIT)				
Tanári tapasztalatok, nézetek	VPPGW97		10/gy/2	
A keresztyén nevelés alapjai és az egyházi iskolák története	VPPGW98	-----	10/k/2	
Nevelés, személyiségfejlesztés	VPPGW99	-----	10/k/2	
A nevelés és oktatás pszichológiai alapjai	VPPGW84	-----	15/k/3	
Tanulás-tanítás elmélete	VPPGW102	-----	10/k/2	
Tanulás-tanítás gyakorlata	VPPGW103	-----	10/gy/2	
Iskolai terepgyakorlat	VPPGW104		10/gy/2	
A személyiség fejlődése és fejlesztése	VPPGW105	-----	10/k/2	
A személyiség fejlődése és fejlesztése gyakorlat	VPPGW106	-----	10/gy/2	
Társas kapcsolatok az iskolában	VPPGW107	-----	10/gy/2	
Tanári kommunikáció és konfliktus-megoldási tréning	VPPGW108	-----	10/gy/2	
Multikulturális iskola	VPPGW109	-----	10/gy/2	
Az iskolák belső világa, az egyházi iskolák sajátosságai	VPPGW110	-----	15/gy/3	
DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK (8 KREDIT ÉRTÉKBEN KÖTELEZŐ)				
I.				
Alternatív/innovatív iskolák	VPPGW111	-----		(10/gy/2)
Hátrányos helyzetű tanulók az iskolában	VPPGW112	-----		10/gy/2
II.				
Sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása-nevelése	VPPGW113	-----		(10/gy/2)
Deviáns fiatalok az oktatásban	VPPGW114	-----		10/gy/2
III.				
Kollégiumi nevelés	VPPGW710	-----		10/gy/2
Valláspedagógia	VPPGW63	-----		10/k/2
Valláslélektan	VPPGW116	-----	(10/k/2)	
SZAKMÓDSZERTANI MODUL (6 KREDIT)				
Vallásdidaktika I. (szakmódszertan)	VPPGW46	-----	10/k/2	
Vallásdidaktika II. (szakmódszertan)	VPPGW47	-----	10/gy/2	
Szakmódszertani szeminárium (Tanítási és tanulási folyamatok elemzése)	VPPGW128	-----		10/gy/2
TANÍTÁSI GYAKORLAT ÉS PORTFÓLIÓ (16 KREDIT)				
Felkészülés, tanítás, óraelemzés (összefüggő egyéni gyakorlat, 10 óra gyakorlóiskolai középiskolában)	VPPGW118	VPPGW47		45/gy/12
Vizsgatanítás	VPPGW119			--/a/0
Tanításon kívüli iskolai tevékenységek	VPPGW120			15/gy/2

Gyakorlatkísérő szeminárium	VPPGW77	-----		10/gy/2
PORTFÓLIÓ (2 KREDIT)				
Portfólió szeminárium	VPPGW121			5/gy/0
Tanári portfólió	VPPGW90			-/a/2

A képzés kreditkövetelménye: 60	32	28
Kontaktórák összesen: 285	160	125

Idegennyelv-ismeretre vonatkozó követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) hivatalos nyelveiből legalább egy, államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

A tanári felkészítés ismeretkörei:

HT VPPGW97 – TANÁRI TAPASZTALATOK, NÉZETEK				
Tantárgy felelőse: Dr. Bodonyi Edit	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus célja, hogy a pedagógusjelölt a tanári képzés elején tudatosítsa saját korábbi iskolai tapasztalatait és pedagógiai nézeteit. A tantárgy sokféle tapasztalatszerzési lehetőséggel és a saját korábbi tapasztalatokra épülő elemzéssel kívánja megalapozni a pedagógiai tevékenységekhez kötődő tudásrendszer formálódását, az esetleges fogalmi váltást, valamint alapot teremt a reflektív pedagógiai gondolkodáshoz.				
A tanítás-tanulás alapvetően a hallgatók igényeihez igazodva az általuk megfogalmazott pedagógiai tapasztalatok, kérdések feldolgozása mentén halad. A különféle módszerek alkalmazása során szerzett tapasztalatokat felhasználjuk az önelemzéshez, a pedagógiai jelenségek értelmezéséhez.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Tematikai egységek: ▪ Közoktatásban szerzett tapasztalatok, élmények, neveléssel kapcsolatos nézetek, ▪ Gyermekkép, tanulókép, ▪ A pedagógusszerep értelmezése, a pedagógus-etika kérdései ▪ Élet- és pályatervezés.				
Fejlesztendő kompetenciák: ▪ Tudatosan vállalja és kezeli saját pedagógiai nézetei és a lehetséges pedagógus szerepek közti kapcsolatokat. ▪ Saját fejlődésében nyomon követi a szereptanulás különböző fázisait, azonosítja az egyes szakaszokban jelentkező ▪ problémákat, képes megfogalmazni továbbhaladási irányokat, és ezeknek megfelelően is cselekszik. ▪ Elemzi a saját attitűdjeit, reakcióit a különböző szerepmegvalósításokkal kapcsolatban. ▪ Megfelelő önismerettel rendelkezik ahhoz, hogy tanári kompetenciáit reflektálni és fejleszteni tudja. ▪ Tudatosan szemléli pedagógiai nézeteit. ▪ Képes elfogadni más pedagógiai nézeteket együttműködő helyzetekben.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Munka portfólió készítése				
<i>Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:</i>				
▪ Bábosik István (2009): Az iskola szocializációs funkciói. In: Bábosik István-Torgyik Judit (szerk.): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. 11-18. ISBN: 9789637338960 ▪ Falus Iván – Kimmel Magdolna (2009): A portfólió. Gondolat Kiadó, Budapest. 17-43. ISBN: 9789636931209 ▪ Falus Iván szerk.(2007): A tanárrá válás folyamata. Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 9610 97 2				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
▪ Dudás Margit (2005): A tanárképzésbe belépő hallgatók nézeteinek feltárási lehetősége. In: Falus Iván (szerk.): A tanárrá válás folyamata. Gondolat Kiadó, Budapest, 46-120. pp. ISBN: 9789639610972				

HT VPPGW98 – A KERESZTYÉN NEVELÉS ALAPJAI ÉS AZ EGYHÁZI ISKOLÁK TÖRTÉNETE				
Tantárgy felelőse: Dr. Simonfi Zsuzsanna	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus elsődleges célja a tanárszakos hallgatók bevezetése a keresztyén pedagógia alapkérdéseibe; annak bemutatása, hogy a bibliai antropológia alapján milyen nevelésfelfogás jött létre a reformáció idején, s ennek milyen intézményes kereteit alakították ki a mai történelmi egyházak. A tantárgy további célja, hogy elméleti és gyakorlati tapasztalathoz juttassa a hallgatókat az egyházi iskolák működését, sajátos belső világát illetően, megismertesse velük a református közoktatás szervezeti felépítését, jogi szabályozását, helyét a közoktatás egészében. E mellett a kurzus keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hallgatók reflektált módon újra fogalmazzák a kérdéssel kapcsolatos saját viszonyukat, és a bibliai antropológia alapján álló nevelésfelfogásról alkotott korábbi ismereteiket kibővítsék, elmélyítsék. Szintén fontos eleme a tárgynak a nagy világvallások tanításából következő erkölcsi tanítások átfogó ismerete, a vallás világának morális vonatkozásai, a valláserkölc alapvető kérdései. Ugyanakkor cél még a társadalometika főbb kérdéseinek: a család, a munka, és a jog etikai vizsgálatának, összefüggéseinek, a tanári hivatás etikai kérdéseinek tárgyalása				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Fejlesztendő kompetenciák:				
• megismerje és értse a keresztyén pedagógia bibliai alapvetését, összefüggéseit; • megismerje és értse a protestáns nevelési tradíciókat; • megismerje a felekezeti – ezen belül a református – iskolák sajátos nevelésfelfogását és gyakorlatát; • megismerje a keresztyén családi nevelés jellemzőit; • alkalmas legyen az erkölcsi érzék fejlesztésére.				

HT VPPGW99 - NEVELÉS, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS				
Tantárgy felelőse: Dr. Majzikné Lichtenberger Krisztina	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tantárgy tartalmi vonatkozásban két részből áll: egyrészt a nevelés elméleti kérdéseivel foglalkozik, pl. keresztény erkölcsi nevelés, egészséges életmódra való nevelés, értelmi nevelés, esztétikai nevelés és a világban való önálló tájékozódásra nevelés, stb. Másrészt fontosnak tartjuk felkészíteni a hallgatókat az elméleti képzés során tanultakra támaszkodva az önálló összefüggések feltárására a nevelési folyamat tartalmának, szerkezetének, feladatainak és módszereinek területén. A tantárgy alapvető célja még, hogy a hallgatók gyakorlati példákon keresztül megismerjék az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő, a különleges bánásmódhoz alkalmazkodó szemlélet célját, a keresztény nevelői attitűdöt, a fejlesztés, a gyakorlatban való megvalósítás lehetőségeit. A tantárgy gyakorlati tartalmát a tanulók közötti különbségek, sajátosságok, ezek megismerésének, a különleges bánásmódot igénylő tanulók és csoportok jellemzőinek kérdései alkotják.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Fejlesztendő kompetenciák:				
▪ Megismerje saját korának nevelési eszményeit, módszereit, a pedagógiai személyiségértelmezéseket, legyen képes				

▪ kritikusan gondolkodni a nevelés ma is aktuális kérdéseiről, problémáiról; ismerje a keresztény pedagógiai felfogást. ▪ Képes legyen önállóan értelmezni nevelési szituációkat, nevelési helyzetekben elméletileg megalapozott, a keresztény ▪ értékek mentén helyes pedagógiai döntéseket hozni. ▪ Szerezzen jártasságot a tanulók megismerésének módszereiben, megismerje a pedagógiai diagnózis és egyéni fejlesztési terv készítésének alapelveit.
Évközi tanulmányi követelmények:
Tematikai egységek: ▪ A neveléstudomány tárgya, helye a neveléstudomány rendszerében; ▪ A nevelés, mint érték közvetítő folyamat, egyéni és erkölcsi értékek közvetítése; a keresztény nevelés céljai ▪ A nevelés hatásrendszerei, direkt és indirekt nevelési módszerek; ▪ A nevelés tényezői, szinterei; (pl: kollégium, művészeti iskola, cserkészlet, egyházi közösség) ▪ A családi életre nevelés, az iskola és a család együttműködésének korszerű formái; ▪ A különleges bánásmódot igénylő csoport fogalma, típusai, az eltérés okai, oktatásuk elméleti kérdései; ▪ Tehetségfejlesztés, tehetséggondozás; ▪ Gyermekmegismerés, pedagógiai diagnózis. Egyéni nevelési, fejlesztési tervek készítése.
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
▪ Bábosik István – Borosán Livia – Hunyady Györgyné – M. Nádaszi Mária – Schaffhauser Franz (2011): Pedagógia az iskolában. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633120422 ▪ Bábosik István (szerk.) (2007): Pedagógia és személyiségfejlesztés. Okker Kiadó, Budapest. ISBN: 9789638088192 ▪ Bodonyi Edit (et. al.) (2006): Család, gyermek, társadalom. Bölcsész Konzorcium ▪ Heacox, Diane (2006): Differenciálás a tanításban, tanulásban. Szabad Iskoláért Alapítvány, Budapest. ISBN: 9789630614573
Ajánlott irodalom:
▪ Nagy Ádám - Trencsényi László (2012): Szocializációs közegek a változó társadalomban. ISZT Alapítvány. Budapest, ISBN: 9789630841412 ▪ Magyar Református Nevelés c. folyóirat aktuális számai

HT VPPGW84 – A NEVELÉS ÉS OKTATÁS PSZICHOLÓGIAI ALAPJAI				
Tantárgy felelőse: Dr. Gyimesi Júlia	Féléves óraszám: L: 15	Kredit: 3	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus célja, hogy a hallgató elevenítse fel, illetve bővítse ki a pszichológiai alapfogalmakkal és – fogalmakkal kapcsolatos ismereteit, ismerje meg mélyebben a gyermeki fejlődés alapkérdéseit, alapvető folyamatait, továbbá legyen tájékozott a pszichológia gyermek- és emberképének változásait illetően, melynek talaján felismeri a normálistól eltérő fejlődésmentet, illetve fokozott figyelmet képes fordítani az egyéni különbségekre. Szerezze meg a pszichés működésekre való rálátást az iskolai oktatás folyamatában.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
▪ A pszichológia és a fejlődéslélektan nézőpontjai, a kutatási eredmények értelmezése. ▪ Kognitív folyamatok és fejlődésük. A transzfer és a problémamegoldás összefüggései, szerepük a tudás alkalmazásában. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők. ▪ Az érzékelés fogalma, fajtái, az ingerületvezetés ideglettani alapjai. Az észlelés, az észlelés és tudat viszonya, a szenzoros integráció. A figyelem neurológiai alapjai, szerepe az információ-felvételben - feldolgozásban. Minősége, terjedelme, irányulása.				

- Gondolkodás, fogalmi gondolkodás. Fogalmi műveletek. Problémamegoldási stratégiák. Az intelligencia fogalma, fajtái. A képzelet működése. Az alkotó gondolkodás és a képzelet összefüggései.
- Az emlékezet. A memória osztályozásai; STM, LTM. Az emlékezet fejlesztése: mnemotechnikai eljárások.
- Érzelmek, érzelemelméletek. Motiváció és emóció. Elsődleges és másodlagos érzelmek. Érzelmi állapotok.
- A tanulás fajtái, klasszikus és operáns kondicionálás, verbális tanulás, komplex tanulás. Szociális tanulás.
- A családi és az intézményes szocializáció. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők.
- Az iskola hatása kognitív és társas folyamatok változására, fejlődésére. A természetes és az iskolai tanulás hasonlósága és különbségei.
- A személyiség és mérése. Az intelligencia. Intelligencia az iskolában.
- Speciális tanulási nehézségek, problémás tanulók, hátrányos helyzet.
- Tehetséges tanulók.
- A tanulás modelljei – tanulási és tanítási stílusok. A nevelési környezet megtervezése.

HT VPPGW102 – TANULÁS-TANÍTÁS ELMÉLETE

Tantárgy felelőse: Dr. Simonfi Zsuzsanna	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus során a hallgatók eddig megszerzett pedagógiai és pszichológiai ismereteire építve az oktatáshoz kapcsolódó ismereteket bővítjük, megalapozzuk a szemináriumi gyakorlati tevékenységeket. Célja a hallgatók gyermekszemléletének és az oktatás egészéről vallott felfogásának formálása, felkészítés a tudatos tanári szerepvállalásra. Emellett célja a hallgatók oktatási folyamatról kialakított szemléletének formálása, módszertani repertoárjának kialakítása, a kompetenciák fejlesztését előtérbe helyező, differenciált oktatási folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez, lebonyolításához és értékeléséhez, hatékony tanulást segítő, korszerű tanulási környezet kialakításához kapcsolódó elméleti ismeretek nyújtása.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Tanítás és tanulás. Tanuláselméleti koncepciók, ezek pedagógiai konzekvenciái, megjelenése az iskolai gyakorlatban.

A tanulás tanítása, a tanulás didaktikai értelmezése. Tanulási stratégiák, stílusok, technikák. A gondolkodás tanítása.

Tanulás és motiváció. Motivációs elméletek, motiváció és tanulói énkép kapcsolata.

A tananyag változásai, fejlődése. A tananyag kiválasztás kérdései ma, a tudás társadalmi meghatározottsága. A kompetencia fogalma, értelmezése. A transzfer értelmezése.

Az oktatás célrendszere és a tanítás tervezése. Taxonómiai rendszerek. A Bloom-féle taxonómiai rendszer. Az oktatás dokumentumai.

Pedagógiai tervezési feladatok: A tanterv. Tantervi műfajok és típusok. A NAT. Helyi pedagógiai program, helyi tanterv. Tanterv Magyarországon és Európában. A rejtett tanterv. Tanmenet, tematikus terv, óraterv, projektterv, epochális tervezés.

A tanulók megismerésének általános kérdései. Fő fejlődési szakaszok. Differenciálás, integráció, inklúzió. A differenciálás speciális célcsoportjai: Tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek, különleges pedagógiai bánásmódot igénylő tanulók. A hátrányos helyzet. Az iskolai szorongás.

A tehetséges tanulók. A tehetséggondozás elméleti háttere. A tehetséggondozás modelljei Magyarországon és Nyugat-Európában.

A tanulást segítő környezet kialakítása. Iskolai tér, eszközök és módszerek
 Szervezeti keretek, szervezési módok, munkaformák, módszerek. Új eljárások az oktatás szervezésében: kooperatív tanulás, team-teaching, individualizált munkaformák, projekt. A módszerek kiválasztásának alapelvei. Tanári vezetésre épülő módszerek: Előadás, magyarázat, szemléltetés. Tanulói tevékenységre épülő módszerek. Kooperatív tanulás. Kooperáció, verseny, játék.
 A taneszközök változásai. Digitalizált tananyag. Számítógép használata az oktatásban. A taneszközök kiválasztásának alapelvei.
 Értékelés. Diagnosztikus, formatív és szummatív értékelés. A teljesítmények mérése. Az érvényesség és megbízhatóság. Önértékelés fejlesztése. Kutatás az oktatásban és az eredmények felhasználása a mindennapi pedagógiai gyakorlatban.

HT VPPGW103 – TANULÁS-TANÍTÁS GYAKORLATA				
Tantárgy felelőse: Dr. Simonfi Zsuzsanna	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus során tapasztalati tanulás történik, a pedagógiai elemeket a hallgatók saját tanulásukon keresztül ismerik meg. Célja az előadáson megszerzett ismeretekre építve az iskolai oktatáshoz kapcsolódó ismeretek, jártasságok, készségek bővítése, melyek a későbbi módszertani tanulmányokat megalapozzák, valamint a konkrét iskolai munka során a gyakorlatban is hasznosíthatók. A kurzus folyamán az ismeretszerzés, gyakorlás, rögzítés és részben az értékelés kooperatív módszerek alkalmazásával zajlik. Az egyes módszerek alkalmazására az óra folyamán reflektálunk, és azok alapján saját módszertárat kell elkészíteni a félév végére. A második félévben kiscsoportok vezetik a foglalkozást a résztvevők részére, melyet reflektív beszélgetés keretében közösen értékelünk. A felkészülés projekt keretében történik. A csoportok saját témájuk kapcsán közös tananyag-felületet (ún. wikit) készítenek, melyet közösen a csoport értékeli.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Tanuláselméletek, a természetes és az iskolai tanulás hasonlósága és különbségei. A tanulói tudás szerveződése és változása. A készségek és képességek fejlődése. Az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők. A tanulás eredményességét alapvetően befolyásoló képességek, a nyelvi-kommunikációs és a tanulási képességek. A kompetencia különböző értelmezési keretei. A transzfer és a problémamegoldás. A fogalmi megértést elősegítő tanulási-tanítási módszerek. Az oktatás tartalmi szabályozása. Tanterv és vizsgarendszer. A tanterv funkciói, típusai. A tananyag kiválasztását meghatározó társadalmi és kulturális tényezők, a tantervi szabályozás hazai gyakorlata. A tanár tervezési tevékenységei: helyi tanterv készítése, tanmenet készítés; tématervezés (tematikus, epochális, projekt terv); óraterv készítés, felkészülés a tanítási órára. Az egységesség és differenciálás jegyében megvalósuló oktatás jellemzői. Az integrált oktatás módszereinek és a lemaradó tanulók egyéni fejlesztési technikái. A tanuló megismerése. Egyéni fejlesztési tervek készítése. Az önértékelés fejlesztése. A tanítás, nevelés és tanulás kutatásának alapvető módszerei, adatelemzési eljárások. Az oktatási kísérletek szervezésének és az eredmények értékelésének alapvető technikái. Tehetséggondozás és egyéni fejlesztés. Tehetségfelismerés, tehetségfejlesztés. Tutorálás. Tanulási környezet kialakítása. A differenciált tanulásszervezés, az egyéni és a csoportmódszerek, a személyre szóló tanítási módszerek, és ezek hatékony alkalmazásának feltételei, módjai. Taneszközök, digitális tananyag, IKT. Prevenációs és korrekciós eljárások a fegyelmezett tanítási-tanulási körülmények biztosítása érdekében.				

kognitív és a motivációs önszabályozás kialakításának jelentősége.
 Az értékelés funkciói, tárgyai, szintjei, viszonyítási alapjai, módszerei és eszközei.
 A tanulók tantárgyi teljesítményeinek értékelése (becslés, mérés, szöveges értékelés). Pedagógiai mérőeszközök készítése és használata. Vizsgarendszer, vizsgázatás.

HT VPPGW104 – ISKOLAI TEREPGYAKORLAT				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Németh Dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
Az iskolai gyakorlat alapvető célja a hallgató széleskörű tájékozódása és tapasztalatszerzése a közoktatási intézményekben folyó munkáról, valamint az addig megszerzett pedagógiai és pszichológiai ismereteinek gyakorlati tapasztalatok alapján történő rendszerezése és rögzítése, az iskola belső világának megismerése. A tárgy alkalmat teremt arra, hogy a hallgatók bepillantást nyerjenek a pedagógiai interakciókba, gyakorlatban is megismerjék a nevelés, oktatás és értékelés feladatait, funkcióit, lehetőségeit, továbbá hogy a elősegítse a tudatos pályaválasztást.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
- Az intézmény elhelyezkedése; földrajzi, gazdasági, társadalmi szempontú vizsgálata, az iskola finanszírozása. - Az iskola felépítése, szerkezete; az intézmény vezetői, a tantestület, munkaközösségek, segítő személyzet, stb. - Az iskola hagyományai, céljai, sajátosságai, dokumentumai (SZMSZ, Helyi Pedagógiai Program, Házirend, napló, stb.). - Az iskola épületei, terei, berendezése, felszerelése. - A diákok. Diákélet: diákönkormányzat, önképzőkör, diákújság, rádió, szakkörök, énekkar, sport, versenyek, rendezvények. stb. - Tanár-diák kapcsolat. - Az osztályfőnök. - Az iskola és a család együttműködése, ennek keretei, szervezeti formái. - Család- és ifjúságvédelem, hátrányos helyzetű tanulók, sajátos nevelési igényű tanulók; életútkövetés. Felvételi eljárás, továbbtanulás. - Napközi, kollégium, táborok, testvériskola. - Református iskola				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
A gyakorlat megfigyeléseinek vizsgálatának leírása a portfólió eleme. Ennek megválasztható részei: - Tanórai megfigyelések leírása, elemzése. - Tanulókkal és pedagógusokkal készített interjúk elemzése, ezek alapján esettanulmány. - Elemzés az oktató - nevelő - képző intézmény felépítéséről, céljairól, dokumentumairól, munka szervezéséről, hagyományairól, eredményeiről, működéséről. - A nevelőtestület munkájának megismerése, részvétel órán kívüli tevékenységekben, erről jegyzőkönyv. - A diákok, pedagógus tevékenységének nyomon követése, kapcsolódó szakkörök, önképzőkörök, diákkörök valamint a diákönkormányzat tevékenységének megismeréséről készült jegyzőkönyv.				
<i>Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:</i>				
- A fogadó intézmény alapvető dokumentumai: SZMSZ, Helyi Pedagógiai Program, Házirend, tantárgyfelosztás, órarend, osztálynapló, szabályzatok, Alapító Okirat, stb. - Hunyady Györgyné, M.Nádas Mária: Az iskolakép változatai és változásai, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

- Hajdú Erzsébet (2003 szerk.): Praxis. Módszertani útmutató az iskolai gyakorlatokhoz és dokumentumok készítéséhez. BIP, Budapest

HT VPPGW105 – A SZEMÉLYISÉG FEJLŐDÉSE ÉS FEJLESZTÉSE				
Tantárgy felelőse: Dr. Gyimesi Júlia	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzus során az ismeretszerzés középpontjában a személyiséglélektan főbb gondolatrendszerei, típus-, vonás-elméletei, biológiai, analitikus, kognitív és egzisztencialista valamint a rendszerszemléleti-kommunikációs, tranzakciós és transzperszonális paradigmára épülő modellek állnak. A hangsúlyt az egyes elméleti megközelítésekben az ember egészséges és patológiás fejlődésében szerepet játszó tényezők bemutatására fektetjük. A tárgy célja a személyiség fejlődésének megismerése a személyiséglélektan alapvető elméleteinek, irányzatainak tükrében, melyek az emberi magatartás megértésének lehetséges útjaként, a teljes személyiség funkcionális vizsgálatára irányulnak. A kurzus során bemutatásra kerülnek a spirituális fejlődés főbb elméletei, valamint a vallásosság pszichológiájának kognitív és motivációs elméletei is.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A tantárgy leírása:				
▪ A személyiségelméletek kultúrközege, jelentősége. ▪ Korai (Hippokratész, Galenus, korai fiziológusok) és 20. századi típuselméletek (Kretschmer, Sheldon, Jung), vonáselméletek (Allport, Eysenck és Cattell). ▪ Biológiai elméletek (Claridge, Gray és Cloninger). ▪ Az „első erő”: ▪ Pavlov és Skinner. a személyiség behaviorista, tanulásméletei magyarázata. ▪ Szociális tanulás, szocializáció, utánzás, modellkövetés (Bandura, Miller, Mowrer stb.). ▪ Kognitív lélektani elgondolások: Beck és a kognitív pszichológia. ▪ Diszpozicionális perspektíva: a motívumelméletek. Murray a szükségletek dinamikájára épülő személyiségelmélete. ▪ A „második erő”: Freud – pszichoanalízis; Jung – analitikus pszichológia; Adler – individuálpaszichológia ▪ Erikson pszichoszociális epigenetikus modellje. Fromm „dialektikus humanista” és humánspecifikus szükségletmodellje. Sullivan „interperszonális” személyiségelmélete. ▪ Az individuálpaszichológia hatása az iskolai nevelésre. ▪ A „harmadik erő”: Humanisztikus lélektan ▪ Rogers személyközpontú megközelítése. A modell alkalmazásának lehetőségei az iskolai kapcsolatokban. Maslow elmélete a személyiség kiteljesedéséről. ▪ A mezőelmélet, az „Organizmus” modell (Kurt Lewin). ▪ Dinamikai rendszerelvű kommunikációs modell (JürgWilli), tranzakcióanalízis (Eric Berne). ▪ A „negyedik erő”: Transzperszonális pszichológia ▪ Jung, Maslow, Frankl, Yalom, Assagioli, Wilber elgondolásai. ▪ A spiritualitás pszichológiája, valláspszichológiai megközelítések ▪ A spiritualitás, mint motiváció és fejlődési krízis ▪ A vallásosság kognitív és motivációs elméletei ▪ A vallásosság és a hit transzperszonális, egzisztenciális és humanisztikus értelmezése				
Évközi tanulmányi követelmények:				
▪ Aktív részvétel				
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:				
▪ Atkinson – Hilgard – Smith –Nolen (2005, szerk.): Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633897133; 13. fejezet, 379-401. ▪ Carver, C. S. – Scheier, M. F. (2006): Személyiségpszichológia 4 – 14. fejezet,195-371. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633897096				

Vergote, A. (2003): Mi és mi nem a vallás pszichológiája? In: Horváth-Szabó Katalin (szerk.): Valláspszichológiai tanulmányok. Akadémiai Kiadó, Budapest. 5-19.
Ajánlott irodalom:
- Vergote, A. (2008): Bűntudat és vágy: a vallásos szemlélet és torzulásai. Budapest: SE Mentálhigiéné Int.: Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány. - Wikström, O. (2000): A kifürkészhetetlen ember. Animula. Budapest.

HT VPPGW106 – A SZEMÉLYISÉG FEJLŐDÉSE ÉS FEJLESZTÉSE GYAKORLAT				
Tantárgy felelőse: Dr. Gyimesi Júlia	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A fejlődéslélektani ismeretek alkalmazása a gyakorlatban, az iskolába kerüléstől, a kamaszkor végéig (a gyermekismeret, mint készség fejlesztése; kapcsolatteremtés a gyermekkel, szülővel és a pedagógussal). A tantárgy célja az elméleti órán bemutatott személyiségmodellekbe integrált személyiségfejlődésre vonatkozó ismeretek elmélyítése, különös tekintettel a pszichés fejlődés életkori és egyéni sajátosságaira (normál, problémás és patológiás fejlődésmenet összehasonlítása). Gyakorlati ismeretek nyújtása a készségek és képességek fejlődési folyamatairól, az eltérő fejlődésmenetek felismerése és iránymutatás a szükséges lépések megtételéhez.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
▪ A fejlődést befolyásoló biológiai és környezeti tényezők. ▪ Normál, problémás és patológiás fejlődésmenet a különböző életkorokban. ▪ Egyéni különbségek a személyiség fejlődésében. ▪ Egyes tanulók személyiségének, tudásának, képességeinek megismeréséhez szükséges módszerek, technikák. ▪ Életkori sajátosságok a nevelésben. ▪ Csoportjelenségek a gyermek és ifjúkorban. ▪ A pedagógus és a tanuló kapcsolata.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
▪ Részvétel, aktivitás				
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:				
▪ Bernáth László – Solymosi Katalin (1997, szerk.): Fejlődéslélektani olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest. ▪ Cole, M. – Cole, S. R. (1997): Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest. ▪ F. Földi Rita (2004): Hiperaktivitás és tanulási zavarok. Comenius, Pécs.				
Ajánlott irodalom:				
▪ Klein Sándor (2002): Gyerekközpontú iskola. Edge 2000, Budapest. ▪ Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes (1997): Gyermeklélektan. Gondolat-Medicina Kiadó, Budapest. ▪ P. Balogh Katalin (1992): Kudarc nélkül az iskolában. Alex-typo Kiadó, Budapest. ▪ Piaget, J. (1999): Szimbólumképzés a gyermekkorban. Gondolat Kiadó, Budapest. ▪ Vass Zoltán (2006): A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai. Flaccus Kiadó, Budapest.				

HT VPPGW107 – TÁRSAS KAPCSOLATOK AZ ISKOLÁBAN				
Tantárgy felelőse: Dr. Gyimesi Júlia	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A tárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szociálpszichológia témakörébe tartozó csoportlélektan alapjaival, hogy elsajátítsák a társas lélektani szemléletet és az iskolai körülmények között is alkalmazható vizsgálati módszereket. A csoportlélektani szemlélet közvetítése révén a hallgatók képessé válnak a tanulócsoportok elemző vizsgálatára, az összefüggések feltárása, az előítéletesség és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásainak felismerésére, szakszerű kezelésére az iskolában és azon kívül is. További cél elősegíteni a hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletekkel övezett kisebbségi létből fakadó nehézségek és az iskolai kudarc közötti általános összefüggések, az ezzel kapcsolatos konkrét kutatási eredmények megismerését. A kurzus során a közösség személyiségfejlesztő hatásainak és vallási vetületeinek bemutatására is sor kerül.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A tantárgy témakörei:				
▪ A társas interakciók, az interakció fogalma, szintjei, személyészlelés, első benyomás. Kategorizáció és sztereotípiák. ▪ Benyomáskeltés: kép és énkép, én-megjelenítés, állandóság igény a benyomáskeltésben. ▪ Attribúciós folyamatok. ▪ Kommunikáció és metakommunikáció, kommunikáció a nevelés folyamatában. Tranzakcióanalízis az iskolában. ▪ A társas kapcsolatok fejlődése a kisiskoláskortól a serdülőkorig. ▪ Virtuális kapcsolatok az online térben, ezek hatása az offline világ kapcsolódási felületein. ▪ A csoportalakulás, a csoportnyomás és csoportnorma. Interakció a csoportban. Bűnbakképzés, az iskolai mobbing és a cyberbullying jelensége. ▪ Sztereotípiák, előítéletek, a Pygmalion-effektus. ▪ Konformizmus és deviancia, engedelmesség és vezetés. ▪ Kooperáció és versengés. Befolyásolás és meggyőzés. Konfliktusok az oktatásban. ▪ Szociális státusz és szerep. Szereptanulás, szerepkonfliktusok. ▪ A tanári szerep: hatalom, vezetés. Vezetői stílusok. ▪ Alkalmazott szociálpszichológia: társas kapcsolatok szerveződésének mérése: szociometria. ▪ Vallási közösségek, új vallási mozgalmak. ▪ A vallásosság és a testi-lelki egészség összefüggései				
Évközi tanulmányi követelmények:				
▪ Aktív részvétel, zárthelyi dolgozat				
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:				
▪ Barczy M. (2012): Konfliktusok és előítéletek. Oriold és Társai Kft, Budapest. ISBN 9789639771680 ▪ Forgas, J. P. (2007): A társas érintkezés pszichológiája. 382 o.; Kairosz Könyvkiadó Kft., Budapest. ISBN 9789639137714 ▪ Mészáros A. (2004): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. II. és IV. fejezet (145-286; 323-488. oldal). ISBN 963 463 558 1				
Ajánlott irodalom:				
▪ Mérei F. (2006): Közösségek rejtett hálózata. Osiris Kiadó Kft, Budapest. ISBN 9633894581 ▪ Süle, F. (1997): Valláspatológia: a vallási és kórlélektani folyamatok keveredésének mélylélektani vizsgálata. Szokolya: GyuRó Art-Press.				

HT VPPGW108 – TANÁRI KOMMUNIKÁCIÓ ÉS KONFLIKTUS-MEGOLDÁSI TRÉNING				
Tantárgy felelőse: Dr. Gyimesi Júlia	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A szituációs gyakorlatok lehetőséget adnak a személyes involváltságra, mélyítik az önismeretet, fejlesztik az empátiás készséget, ugyanakkor lehetőséget adnak a személyes hatékonyság fokozásával a tanári hatékonyság fejlesztésére. Sajátélményű gyakorlatok által a hallgatók megtapasztalhatják saját személyes és szakmai kompetenciájuk sajátosságait. Az egyéni kommunikációs stílus, problémaérzékenység, probléma-megoldási stratégiák feltérképezés mellett, lehetőség nyílik ezek hatékony fejlesztésére, kommunikációt és problémamegoldást elősegítő gyakorlatok, szerepjátékok kipróbálására, elsajátítására. Az önismeretet segítő és kommunikációs hatékonyságot növelő technikák, segítségével ráhangolódhatnak a problémamegoldás és a személyközi kapcsolatteremtés- és tartás hatékony módjára. Kipróbálhatják a kommunikáció és a szociális készségek „hagyományostól” eltérő formáit, melyek később tanári gyakorlatuk során eredményesebbé tehetik a gyerekekkel és a felnőttekkel (szülőkkel és kollégákkal) való munkájukat, kapcsolataikat.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
▪ Az elvárások, célok és keretek megvitatása, tisztázása. ▪ Bemelegítő, ráhangoló gyakorlatok. ▪ Nem verbális kommunikációs gyakorlatok 1. ▪ Nem verbális kommunikációs gyakorlatok 1. ▪ Verbális kommunikációs gyakorlatok 1. ▪ Verbális kommunikációs gyakorlatok 1. ▪ Konfliktusok, konfliktuskezelés. ▪ Önkontroll. ▪ Kapcsolatok kezelése az iskolán belül és kívül. ▪ Tanulócsoportok dinamikája, konfliktusok kezelése. ▪ A pedagógusszerep kérdései: együttműködés, helyzetelemzés, önismeret és önkontroll. ▪ Saját iskolai élmények feldolgozása. ▪ Visszajelzések. ▪ Lezárás, a tréning eredményességének megvitatása.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
▪ Részvétel, aktivitás				
<i>Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:</i>				
▪ Bagdy Emőke – Telkes József (1988): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. A pedagógia időszerű kérdései. Tankönyvkiadó, Budapest. Empátia- és kommunikációfejlesztés pedagógusok számára című fejezet: 122-140. A nonverbális készségek fejlesztése című fejezet 235-243. ▪ Balázs Sándor (2000, szerk.): A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái. Szöveggyűjtemény, főiskolai jegyzet. OKKER Kiadó, Budapest. ▪ Birkenbihl, Vera F. (1998): Kommunikációs gyakorlatok. Trivium Kiadó, Budapest.				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
▪ Buda Béla (1978): Az empátia – a beleélés lélektana. Gondolat Kiadó, Budapest. Az empátia kommunikációs alapjai című fejezet: 83-120. ▪ Buda Béla (1997): Kommunikáció az osztályban. In: Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 13-22. ▪ Buda Béla (2000): A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula Kiadó, Budapest. http://mek.oszk.hu/02000/02009/02009.htm#14 ▪ Dávid Imre – Páskuné Kiss Judit (1993): Kommunikációs képességek fejlesztése az iskolában. KLTE, Debrecen. ▪ Eck Júlia (2006): Kommunikációoktatás a középiskolában. Új Pedagógiai Szemle 2006/5. 92-98. ▪ Fercsik Erzsébet – Raáts Judit (1995): Kommunikáció szóban és írásban. Korona Kiadó, Budapest. ▪ Forgas, Joseph P. (1989): A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Kiadó, Budapest. Nem verbális				

kommunikáció és A nem verbális üzenetek változatai című fejezetek: 155-197.

- Hajas Zsuzsa (2002): Kommunikációs gyakorlatok középiskolásoknak. Pedellus Kiadó, Debrecen.
- Gabnai Katalin (1993): Drámajátékok gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek. Marczibányi téri Művelődési Központ, Budapest. Üzenetváltás című fejezet 70-82.

HT VPPGW109 – MULTIKULTURÁLIS ISKOLA				
Tantárgy felelőse: Dr. Bodonyi Edit	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tantárgy oktatása során arra törekszünk, hogy a hallgatók részletesebben megismerkedjenek a kisebbségekhez tartozó csoportok helyzetével társadalmunkban. A gyakorló pedagógusok számára elengedhetetlen, hogy ismerjék a nemzeti és etnikai kisebbségek, hazánkban élő migránsok társadalmi problémáit és oktatásuk speciális vonásait. A tantárgy alapvető célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek az inter- és multikulturális nevelés egyes kérdéseibe, fogalmának értelmezésébe, ismerjék meg fejlődését, és tisztán lássák, hogy mitől lesz egy oktatási intézmény kulturálisan érzékeny, vagyis választ kapjanak arra, hogy mi teszi az iskolát inter- vagy multikulturálissá, és mindez a közoktatás szempontjából miért olyan fontos. Kiemelten foglalkozunk a református egyház (MRE) cigánymissziós stratégiájával, tevékenységével. Törekszünk arra, hogy felkészítsük hallgatóinkat a diszkriminatív megnyilvánulások kivédésére és megelőzésére, arra, hogy mit tehetnek a gyakorlatban az előítéletes viselkedés ellen. Gyakorlati példák elemzésével segítjük a jellegzetes konfliktusok, és azok konstruktív megoldási lehetőségeinek megismerését és elemzését. Mindemellett fontosnak tartjuk felkészíteni a hallgatókat a saját előítéleteik legyőzésére.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Tematikai egységek: ▪ A kisebbség – többség viszonyrendszer értelmezése ▪ Kisebbségi és többségi identitás, az identitás fejlődése, ennek pedagógiai vetületei. ▪ A kisebbségek (nemzetiségi, etnikai, vallási) társadalmi, gazdasági, kulturális helyzete, életmódjukat meghatározó hagyományok és értékek. ▪ A társadalomban létező kisebbségi és szubkultúrák jellemzői, sajátos kommunikációja, jelrendszerei, hagyományai, értékrendje. Az életmód sajátos jellemzői, különbségek, másságok elemzése. A többség és a kisebbség jellegzetes viszonyulásai, és ezek okai. ▪ A cigányság élete, hagyományai, szokásai, nyelve és kultúrája. ▪ A cigány gyermekek szocializációjának jellegzetességei. Roma gyerekek a hazai közoktatásban. A jellegzetes iskolai konfliktusok. Integráció/szegregáció. ▪ Az MRE gyülekezeteinek segítségi formái, az evangélium életet formáló üzenetei. ▪ Református tanodák, szakkollégiumok. ▪ A nemzetiségi kisebbségek helyzete és oktatása Magyarországon. ▪ Migráns gyermek az iskolában. A kölcsönös elfogadás folyamatának tényezői, segítő és hátráltató befolyások a folyamatban. ▪ Fejlesztendő kompetenciák: ▪ megismerje és értse a különböző kultúrák értékvilágát; ▪ megismerje a kultúrák köziségére, multikulturalizmusra és kulturális keveredésre vonatkozó kutatások főbb eredményeit és a legfontosabb elméleti megközelítéseket; ▪ megismerje az enkulturációra, különösképpen a kulturális identitás kialakulására vonatkozó kutatások főbb eredményeit; ▪ megismerje a hazai kisebbségek főbb jellemzőit, jogait, a kisebbségpedagógiával kapcsolatos jogi és szakmai dokumentumokat; ▪ megismerje és értse a sztereotípiák működését és elsajátítson olyan nevelési módszereket, amelyek gyengítik az előítéleteket.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				

▪ Intézménylátogatásokra reflexió, önreflexió készítése (3 db) ▪ Esetbemutatás, elemzés: PP-t prezentáció
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
▪ Boreczky Ágnes (2009): Cigányokról másképpen. Gondolat, Budapest, 7-89. ISBN: 9789636931957 ▪ Cigánymissziós Módszertani Füzetek I. – Találkozások (2014) A Cigány Módszertani és Kutató Központ kiadása, Békés. ISSN 2064 9177 ▪ Cigánymissziós Módszertani Füzetek II. Kézikönyv a cigányok közti szolgálathoz (2016) A Cigány Módszertani és Kutató Központ kiadása, Békés. ISSN 2064 9177 ▪ Joachim László (2013): Oktatási jó gyakorlatok Európában. Than Károly Ökoiskola, Budapest Honlap: http://than.hu ▪ Paveszka Dóra-Nyíri Pál (2006): Oktatási stratégiák és a migráns tanulók iskolai integrációja. In: Feischmidt Margit-Nyíri Pál (szerk.): Nem kívánt gyerekek? SÍK Kiadó, Budapest. 129-171. ISBN 963 508 489 7 ▪ Vámos Ágnes - Bodonyi Edit (2004): Kisebbségi népismeret oktatása. OKI, Budapest. ISBN: 9636825440
Ajánlott irodalom:
▪ Forray Katalin: Egészség és oktatás. Cigány egészség, cigány betegség. Educatio, 2013/2. sz ISSN 1216-3384 ▪ Venter György-Márton Sára (2009): Iskola és hátránykezelés. In: Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. 161-175. ISBN 978 963 7338 96 0

HT VPPGW110 – AZ ISKOLÁK BELSŐ VILÁGA, AZ EGYHÁZI ISKOLÁK SAJÁTOSSÁGAI				
Tantárgy felelőse: Dr. Simonfi Zsuzsanna	Féléves óraszám: L: 15	Kredit: 3	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A tárgykurzus szeminárium, tartalmai a képzés részét képező iskolai gyakorlathoz illeszkednek, az annak során történő iskolai megfigyelések, egyszerű vizsgálatok előkészítését, elméleti megalapozását szolgálják. A kurzus legfontosabb célja a hallgatók tudatos pályaválasztásának elősegítése, irányítása, melyet az iskola funkcióiról, működéséről, a tanár- és diákszerepről vallott, korábban kialakult nézeteik tudatosításával, ismereteik bővítésével, és azoknak az új ismereteknek összekapcsolásával kíván elérni, melyekre a hallgatók az iskolai gyakorlat keretében megvalósuló iskolalátogatások alkalmával tesznek szert. Ezen belül a kurzus célja, hogy a hallgatók – a megelőző ismereteiket valamint tanulóként szerzett tapasztalataikat bővítve és tudatosítva – kialakítsák saját nevelésfelfogásukat. Megtapasztalják, értsék és tudatosan szemléljék a mai iskola szerkezetét, kapcsolatrendszerét, működési folyamatait, belső világát, valamint a tanári szerep tartalmát, annak különböző megközelítéseit, az azzal kapcsolatos elvárásokat, nehézségeket. A kurzus további célja, hogy a hallgatókat megismertesse az iskola legfontosabb dokumentumaival, és hozzásegítse őket ahhoz, hogy rálátásuk legyen a mai magyar közoktatási rendszer egészére. A tantárgy további célja, hogy elméleti és gyakorlati tapasztalathoz juttassa a hallgatókat az egyházi iskolák működését, sajátos belső világát illetően, megismertesse velük a református közoktatás szervezeti felépítését, jogi szabályozását, helyét a közoktatás egészében. E mellett a kurzus keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hallgatók reflektált módon újra fogalmazzák a kérdéssel kapcsolatos saját viszonyukat, és a bibliai antropológia alapján álló nevelésfelfogásról alkotott korábbi ismereteiket kibővítsék, elmélyítsék.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
Fejlesztendő kompetenciák:				
▪ megismerje és értse a társadalmi kihívások és az oktatás kapcsolatát; ▪ megismerje és értse az iskola funkcióit, működését és alapvető dokumentumait; ▪ megismerje a tanárszerep jellemzőit és felismerje a pedagógus nevelésfilozófiájának szükségességét; ▪ megismerje a felekezeti – ezen belül a református – iskolák sajátos nevelésfelfogását és gyakorlatát; ▪ megismerje az egyházi oktatás helyzetét, rendszerét, sajátos feladatait; ▪ megismerje a keresztyén családi nevelés jellemzőit.				
Évközi tanulmányi követelmények:				

Tematikai egységek: ▪ Társadalmi kihívások és oktatás. Az Európai Unió közoktatási kultúrája és szabályozási gyakorlata. Az oktatás társadalmi-gazdasági összefüggései, az iskolarendszer és az oktatás társadalmi meghatározottsága. ▪ Az iskola feladatai és lehetőségei az esélyegyenlőtlenség csökkentésében és a társadalmi kohézió fejlesztésében. ▪ A magyar protestáns nevelés mai intézményes gyakorlata. ▪ A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye. ▪ A református iskolai nevelés tradíciói, sajátosságai. ▪ A keresztyén családi nevelés modellje. ▪ A családi és iskolai nevelés funkcióinak változásai. A család és az iskola kapcsolatának jelentősége; a kapcsolattartás tartalma, formái. ▪ Az iskola belső szerkezete, felépítése. ▪ Az iskola külső kapcsolatai, partnerei. A protestáns iskolák sajátos közösség-szervező megoldásai (kollégium, diáktisztségek, diákönkormányzat). ▪ Az iskola dokumentumai. ▪ A pedagógusszerep tartalma, annak változása és értelmezési lehetőségei. A pedagógus nevelésfilozófiája.
<i>Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:</i> ▪ Gombóc János – Trencsényi László (2007): Változatok a pedagógiára. ISBN 978 963 8088 19 2 ▪ Halász Gábor (2010): Jelentés a magyar közoktatásról. OFI, Budapest. ISSN 1219-8692 ▪ Pálhegyi Ferenc (2001): Útjelzőtáblák – Előadások a keresztyén pedagógiáról. Református Pedagógiai Intézet, Budapest. ISBN 963 00 7374 9 ▪ Sanda István Dániel – Simonfi Zsuzsanna (2011): Nevelés a szakralitás dimenziójában. Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN: 9789636933289 ▪ Szűcs Ferenc (1997): A reformáció oktatási és nevelési eszménye. In: „Fölbuzog szívem szép beszédre” (Szerk.: Tenke Sándor, Karasszon István). KRE-HTK, Budapest. ISBN 963-9392-22-3
<i>Ajánlott irodalom:</i> ▪ Farkas Péter (2006): A szeretet közössége, a család-szociológia alapjai. L'Harmattan Kiadó, Budapest. ISBN: 9639683086 ▪ Szekszárdi Júlia (2011): Szülők és pedagógusok. Modern iskola. 5. 6. ISSN 17788-8638

HT VPPGW111 – ALTERNATÍV / INNOVATÍV ISKOLÁK				
Tantárgy felelőse: Dr. Bodonyi Edit	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus szeminárium, melynek elsődleges célja a tanár szakos hallgatók bevezetése a keresztyén pedagógia alapkérdéseibe; annak bemutatása, hogy a bibliai antropológiai alapján milyen nevelésfelfogás jött létre a reformáció idején, s ennek milyen intézményes kereteit alakították ki a mai történelmi egyházak. A tantárgy további célja, hogy gyakorlati tapasztalathoz juttassa a hallgatókat az egyházi iskolák működését, sajátos belső világát illetően, megismertesse velük a református közoktatás szervezeti felépítését, jogi szabályozását, helyét a közoktatás egészében. E mellett a kurzus keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hallgatók reflektált módon újra fogalmazzák a kérdéssel kapcsolatos saját viszonyukat, és a bibliai antropológia alapján álló nevelésfelfogásról alkotott korábbi ismereteiket kibővítsék, elmélyítsék, és új elemeket illesszenek abba.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
▪ A bibliai emberkép és annak értelmezési lehetőségei – történeti és hermeneutikai szempont. ▪ A reformátori tanítások alapján értelmezett emberkép és az erre épülő nevelés legfontosabb jellemzői. ▪ A magyar protestáns nevelés mai intézményes gyakorlata. ▪ A Magyarországi Református Egyház Közoktatási Törvénye. ▪ A református iskolai nevelés tradíciói, sajátosságai. ▪ A keresztyén családi nevelés modellje. ▪ Katechézis – nevelés-oktatás gyülekezeti közösségben.				

HT VPPGW112 – HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK AZ ISKOLÁBAN				
Tantárgy felelőse: Dr. Bodonyi Edit	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek az iskolai sikertelenségek sorozata mögött húzódó tényezőkbe, és abba hogy mit tehetne együtt az oktatásügy és a szociális szféra a helyzet javítása érdekében. A hallgatók tanulják meg a kérdést komplex módon átlátni, a felmerülő problémákat összefüggéseiben megvizsgálni. Integráló pedagógusként képesek legyenek interaktívan több szinten kommunikálni, befolyásolni, aktivitásra serkenteni, katalizáló, segítő attitűddel különféle, a saját személyiségéhez illeszthető fejlesztési eljárásokat kiválasztani. Továbbá tudjon együtt gondolkodni, kooperatív munkát végezni a kollégákkal, szülőkkel és más szakemberekkel. A tantárgy oktatása során arra is törekszünk, hogy a hallgatók részletesebben megismerkedjenek a törvényi meghatározáson kívül eső sajátos nevelési igényű tanulókkal, azokkal akik sajátos bánásmódot igényelnek a tanórán és azon kívül is, úgy mint például: lassú tanulók, a tehetséges tanulók, a hátrányos helyzetű tanulók, a védelembe vett tanulók, a nehezen nevelhető különöc vagy deviáns tanulók.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Témakörök				
▪ A tanulók közötti különbségekről és a különbségek természetéről. ▪ Az integráció, inklúzió. ▪ Integrációs stratégiák. ▪ Hátrányos helyzetű gyermekek.				

▪ A sikeres integráció megvalósulásának fontos elemei, gyakorlati tapasztalatok. ▪ Néhány sikeres hátránykezelési stratégia. ▪ Hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulásának támogatása. ▪ Veszélyeztetett gyerekek. ▪ A fiatalok bünelkövetés kialakulásához vezető veszélyeztető tényezők, zavarok.
Évközi tanulmányi követelmények:
▪ Aktív részvétel a foglalkozások 85%-án
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
▪ Bábosik István – Torgyik Judit (szerk. 2009): Az iskola szocializációs funkciói. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest ▪ Csányi Yvonne (2000): A speciális nevelési szükségletű gyermekek és fiatalok integrált nevelése, oktatása. In.: Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest ▪ Torgyik Judit (2004): Hatékony iskola, együttműködő iskola. Új Pedagógiai Szemle, 10. sz. 32-40.
Ajánlott irodalom:
▪ Veczkó József (2002): Gyermek- és ifjúságvédelem. APC – Stúdió, Gyula

HT VPPGW113 – SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK OKTATÁSA-NEVELÉSE				
Tantárgy felelőse: Dr. Székely Zsófia	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az oktatás folyamatban jelentkező tanulási nehézségek és zavarok biológiai, társadalmi, környezeti és pszichológiai szempontú megközelítéseit, a tényezők kölcsönhatásának összefüggésében. Képessé válnak tanulási zavarok csoportosítására, a zavar kialakulásában szerepet játszó tényezők felismerésére és ezek alapján kompetens módon tudjanak dönteni a fejlesztésben szükséges külső segítő szakemberekről és módszerekről.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
▪ A tanulás sajátosságai különböző életkorokban, tanulási képességek. ▪ A tanulási zavarok kialakulásának elméletei a különböző pszichológiai irányzatok alapján. (Neurobiológiai, pszichodinamikus, fenomenológiai és szociális tanulási modell) Az agy működésének moduláris elmélete. ▪ A tanulási zavarok tünetei, kialakulásának organikus és lelki háttere. ▪ A kognitív fejlődés, az agyi funkciók érése, a képességstruktúra alakulása kisgyermek és iskolás korban. ▪ Diagnózisalkotás. Neuropszichológiai eljárások, képességvizsgálatok szerepe a differenciál-diagnosztikájában. ▪ A pszichés fejlődés kapcsolódó zavarai, a viselkedés és az érzelmi hangulati élet zavarai. (teljesítményszorongás, emocionális zavar, viselkedészavar) ▪ Kompenzációs lehetőségek az iskolában. Információ feldolgozó rutinok kialakítása. ▪ Terápiás lehetőségek és kompetenciák. ▪ Az oktatás folyamatban jelentkező tanulási nehézségek és zavarok biológiai, társadalmi, környezeti és pszichológiai szempontú megközelítése, a tényezők kölcsönhatásának összefüggésében. ▪ A tanulási zavarok csoportosítása, a zavar kialakulásában szerepet játszó tényezők megismerése. Az organikus háttér, az agyi funkciók működése és szerepe a tanulási képességekben. Az intelligencia és kognitív képességek kapcsolata, fejlődési dimenziók. ▪ A tanulási zavarok szerepe a magatartás és viselkedészavarok kialakulásában. A tanulási zavarok iskolai felismerésének és kezelésének lehetőségei. Kapcsolattartás a szülővel. ▪ A tanulási zavarok csoportosítása DSM-IV kategóriák. ▪ Intelligencia és fejlődés kapcsolata.				

▪ Szociális inadaptáció, devianciák gyermek- és serdülőkorban, a tanulási zavarok hátterén. ▪ A tanulási zavarok az iskolában, felismerés és fejlesztés. A gyermek és a szülő problémái, a pedagógus lehetősége a segítségnyújtásban.
Évközi tanulmányi követelmények:
▪ Részvétel, aktivitás
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
▪ Csépe Valéria (2005): Kognitív fejlődés-neuropszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest. ▪ F. Földi Rita – Tomasovszki László (2003): A Rey-féle Összetett Figura és Felismerési Próba neuropszichológiai alkalmazási lehetőségei. Ideggyógyászati Szemle 56 évf. 3–4. szám. ▪ F. Földi Rita (2004): Neuropszichológiai vizsgálatok jelentősége a tanulási és viselkedés-zavarok diagnosztikájában. Pszichológiai Szemle.
Ajánlott irodalom:
▪ F. Földi Rita (2004): Hiperaktivitás és tanulási zavarok. Comenius Bt, Pécs. ▪ Kulcsár Zsuzsanna (1993): Gyermekkori hiperaktivitás. Pszichológia 3–4. szám, Budapest. ▪ Marton–Dévényi Éva (1999): Alapozó terápiák. Fejlesztő pedagógia, Különszám. ▪ Torda Ágnes (1989, szerk.): Szemelvények a tanulási zavarok köréből. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

HT VPPGW114 – DEVIÁNS FIATALOK AZ OKTATÁSBAN				
Tantárgy felelőse: Dr. Székely Zsófia	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a deviáns fiatalok oktatásának sajátos feladatait, lehetőségeit és nehézségeit. Tapasztalatokat szerezzenek deviáns fiataloknak szervezett oktatási programok működéséről és pedagógiai sajátosságairól, megismerkedjenek a deviáns viselkedést magyarázó főbb elméletekkel, a totális intézmények működésével, a börtönpopuláció összetételével, valamint a reszocializációval (treatment) és a börtönben végzett pszichológiai tevékenység sajátosságaival. Emellett célja, hogy képessé tegye a hallgatókat arra, hogy pedagógusként képesek legyenek deviáns fiatalok oktatására és nevelésére.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
▪ A deviancia elméletei: szociológiai elméletek. A deviancia elméletei: biológiai, pszichológiai elméletek. ▪ A bűnözés társadalmi reprodukciója Magyarországon az utóbbi években. ▪ Az iskola, a pedagógus szerepe és felelőssége a bűnmegelőzésben, az erőszak kialakulásában és csökkentésében. ▪ A fogvatartott népeesség, különös tekintettel a fiatalokra és a fiatal felnőttekre. A börtönszocializáció, élet a börtönben. Nevelési-oktatási, pedagógiai-andragógiai munka a magyar büntetés-végrehajtásban. Alternatív büntetések. ▪ Beszélgetés letartóztatásból szabadult fiatalokkal (életutak, tapasztalatok megosztása, kérdésekre konkrét válaszok). ▪ Börtönlátogatás (Budapesti Fegyház és Börtön és/vagy Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet 3-as objektum); hospitálási lehetőség, beszélgetés fogvatartott fiatalokkal. ▪ Reszocializáció, rehabilitáció. Lehetőségek, problémák. A civilek szerepe a büntetés-végrehajtásban. Egyéb civil kontrollok. Pedagógiai, andragógiai sajátosságok. ▪ Az utógondozás; a folyamatos utógondozási modell. A pártfogó rendszer. Civil pártfogó rendszer mint szükséglet és hiányosság. ▪ A kriminológia és a bűnözővé válás folyamata. ▪ A börtönrel kapcsolatos tévhitek. ▪ A börtönpszichológia definíciója, helye a tudományok között. Tárgya, módszerei, kialakulásának története. ▪ A totális rendszerek működése. A börtönpopuláció. A börtön filozófiai környezete.				

- A „Stanford Simulated Prison Experiment” (Zimbardo). - A treatment és a reszocializációs programok. A pszichopátia (PCL–R). - A fogvatartotti kategóriák (fiatalkorúak, nők).
Évközi tanulmányi követelmények:
Részvétel, aktivitás
Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
- György Júlia (1967): Az antiszociális személyiség. Medicina, Budapest. - Mészáros Mercedes (2002): Letartóztatásban lévő fiatal felnőttek reszocializációja. Börtönügyi Szemle, 4. szám
Ajánlott irodalom:
- Boross János – Csetneky László (2000): Börtönpszichológia. RTF jegyzet. Rejtjel Kiadó, Budapest. - Csáki Anikó (1996): A Belvárosi Tanoda működése a diákokkal készült interjúk alapján. BTA kézirat. Budapest. - Győrik Edit (1998): A segítő iskola. BTA kézirat. Budapest. - Kiss Géza: Pszichológiai alapismeretek. RTF jegyzet. - Módos Tamás (1998): Büntetés-végrehajtási nevelés. RTF jegyzet. Rejtjel Kiadó, Budapest. - Popper Péter (1970): A kriminális személyiségzavar kialakulása. Akadémiai Kiadó, Budapest.

HT VPPGW710 – KOLLÉGIUMI NEVELÉS				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Németh Dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat a nevelőtanári tevékenység fő feladatköreibe. Megismerjék a középiskolás korú fiatalok életproblémáit, kérdés-felvetési módjait és megoldási kísérleteit. Szerezzenek jártasságot mind a közösségi, mind az egyéni konfliktus-kezelési, valamint személyiségfejlesztő, ill. identitás-alakító módszerek és technikák alkalmazása terén. Képessé váljanak nevelési célok és lelkigondozói szempontok egyidejű érvényesítésére.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
<i>Elsajátítandó készségek, kompetenciák:</i> ▪ A kollégiumi élet belső folyamatainak és dinamikájának megismerése, valamint a benne rejlő nevelési és lelkigondozói feladatok felfedezése ▪ Képesség a fiatalok közösséggé formálására a közösségépítés módszereinek elsajátítása által ▪ Problémaérzékenység a fiatalok életének jellegzetes belső és küldő konfliktusainak felismerésére és készség segítő kapcsolat felajánlására a megoldások keresésében.				
<i>A tantárgy programja:</i>				
12. A protestáns kollégiumi nevelés hagyományai				
13. A kollégiumi nevelés funkciói				
14. A serdülő- és ifjúkor lelki sajátosságai				
15. Közösségépítési feladatok és módszerek				
16. Műhelymunka				
17. Az egyéni lelkigondozás alkalmi				
18. A segítő beszélgetés				
19. Hospitálás				
20. Etikai orientáció a kollégiumi nevelésben				
21. A kollégiumi nevelés tevékenységrendszere				
22. Műhelymunka				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Hospitálás, előadásokon való aktív részvétel				

Kötelező irodalom:
▪ Ld. ajánlott irodalom
Ajánlott irodalom:
▪ Baacke, D., Die 13-18jährigen, München etc. 1976. ▪ Bajkó M., A magyarországi és az erdélyi protestáns kollégiumok 1777-1848 között, Debrecen, 1992. ▪ Benedek I., Kollégiumi neveléstan, Budapest, 1997. ▪ Erikson, E.H., Jugend und Krise, Frankfurt M. etc. 1981. ▪ Fend, H., Entwicklungspsychologie des Jugendalters, Opladen 2001. ▪ Gordon, Th., A tanári hatékonyság fejlesztése, Budapest, 1990. ▪ Lamesch, G., Schulseelsorge als soziales System, Stuttgart 2000. ▪ Rácz J., Ifjúsági szubkultúrák, intézmények, devianciák, Budapest, 1998. ▪ Rosta G.(szerk.), Ifjúság, értékrend, vallás, Budapest, 2003. ▪ Schweitzer, F., Die Suche nach eigenem Glauben, Gütersloh 1996. ▪ Simon I., A kollégiumi tanár, Budapest, 1993. ▪ Vikár Gy., Az ifjúkor válságai, Budapest, 1980.

HT VPPGW63 - VALLÁSPEDAGÓGIA				
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tantárgy vizsgálja a vallásosság jelentőségét az egyén és a társadalom életében, a vallásosság alakulásának életkori sajátosságait, valamint a vallási szocializáció hatásait. Rámutat a vallásosság fejlesztésének pedagógiai lehetőségeire, sorra veszi azokat a célokat és feladatokat, amelyeket a keresztyén nevelésnek be kell töltenie.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
14. Vallás és vallásosság 15. Vallás és hit 16. A vallásosság élettörténeti fejlődése I. 17. A vallásosság élettörténeti fejlődése II. 18. A vallástanár személye 19. Vezetői attitűdök 20. Az érett vallásosság ismérvei 21. Pedagógiai alapfogalmak valláspedagógiai megközelítésben I. 22. Pedagógiai alapfogalmak valláspedagógiai megközelítésben II. 23. A keresztyén nevelés feladatai 24. A keresztyén nevelés céljai 25. A valláspedagógia története 26. A valláspedagógia főbb koncepciói				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
▪ Boross G., Bevezetés a valláspedagógiába (jegyzet) ▪ Pálhegyi Ferenc, Pedagógiai kalauz, Budapest 1997. ▪ Németh Dávid, Hit és nevelés, Budapest, 2002.				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
▪ H. Schmidt, Leitfaden Religionspädagogik, Stuttgart 1991. ▪ G.R. Schmidt, Religionspädagogik, Göttingen 1993. ▪ Ch. Grethlein, Religionspädagogik, Berlin, New York 1998. ▪ J. Kunstmann, Religionspädagogik, Tübingen-Basel 2004.				

HT VPPGW116 – VALLÁSLÉLEKTAN				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Németh Dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere:

HT VPPGW46 – VALLÁSDIDAKTIKA I. (SZAKMÓDSZERTAN)				
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója: Dr. habil. Siba Balázs	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga, írásbeli beadvány
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A hit- és erkölcstan tantárgy oktatásának didaktikai kérdéseit tárgyalja. Áttekintést nyújt azokról a didaktikai elméletekről, amelyek a vallásdidaktikára leginkább hatottak. Megismerteti a vallásoktatás tantervi koncepcióival, bevezet a tanmenet készítésének feladatába és az óra-előkészítés mozzanataiba. Részletesen foglalkozik a különböző típusú tananyagok feldolgozásának elvi kérdéseivel és módszereivel.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
13. A vallásdidaktika feladata 14. Főbb didaktikai koncepciók I. 15. Főbb didaktikai koncepciók II. 16. A tantervkészítés alapelvei 17. Oktatási célok a vallástanításban 18. Az óra-előkészítés lépései 19. Az óra felépítése 20. A bibliatanítás didaktikai elvei 21. A bibliatanítás céljai 22. A bibliai tananyag oktatásának módszerei I. 23. A bibliai tananyag oktatásának módszerei II. 24. A bibliai tananyag oktatásának módszerei III.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Házi dolgozat				
Kötelező irodalom:				
▪ K. Tamminen et al., Hogyan tanítsunk hittant, Bp. 1998 ▪ Bodó S., ifj. Fekete Károly, Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény, Debrecen, 1998. ▪ Németh Dávid/Kaszó Gyula (szerk.), Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény, Budapest, 2000				
Ajánlott irodalom:				
▪ H. Lehnhard (Hg.), Arbeitsbuch Religionsunterricht, Gütersloh 1996 ▪ F. Weidmann (Hg.), Didaktik des Religionsunterrichts, Donauwörth, 1997 ▪ J. Frisch, Leitfaden Fachdidaktik Religion, Düsseldorf 1992 ▪ R. Lachmann – G. Adam – W. Ritter, Theologische Schlüsselbegriffe, Göttingen 1999 ▪ G. Hilger et al., Religionsdidaktik, München, 2001. ▪ Religionsdidaktik. Jahrbuch der Religionspädagogik, Bd. 18., Neukirchner-Vluyn, 2002. ▪ G. Adam/R. Lachmann (Hg.), Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht 1.-2., Göttingen, 2002. ▪ Ch. Grethlein, Fachdidaktik Religion, Göttingen 2005.				

HT VPPGW47 – VALLÁSDIDAKTIKA II. (SZAKMÓDSZERTAN)				
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója: Dr. habil. Siba Balázs	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Zh./Házi dolgozat
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A hit- és erkölcstan tantárgy oktatásának didaktikai kérdéseit tárgyalja. Áttekintést nyújt azokról a didaktikai elméletekről, amelyek a vallásdidaktikára leginkább hatottak. Megismerteti a vallásoktatás tantervi koncepcióival, bevezeti a tanmenet készítésének feladatába és az óra-előkészítés mozzanataiba. Részletesen foglalkozik a különböző típusú tananyagok feldolgozásának elvi kérdéseivel és módszereivel. A vallásdidaktika II vallásdidaktika I. folytatásaként a hitvallásismereti, az etikai és az egyháztörténeti tananyag oktatásával didaktikai kérdések tárgyalása és leginkább használható módszerek bemutatása.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
7. A hitvallásismereti tananyag oktatásának didaktikája 8. A hitvallásismereti tananyag oktatásának módszertana 9. Az etikai tananyag oktatásának didaktikája 10. Az etikai tananyag oktatásának módszertana 11. Az egyháztörténeti tananyag oktatásának didaktikája 12. Az egyháztörténeti tananyag oktatásának módszertana				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Házi dolgozat, zárthelyi				
Kötelező irodalom:				
▪ K. Tamminen et al., Hogyan tanítsunk hittant, Bp. 1998 ▪ Bodó S., ifj. Fekete Károly, Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény, Debrecen, 1998. Németh Dávid/Kaszó Gyula (szerk.), Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény, Budapest, 2000 ▪ G. Adam/F. Schweitzer (szerk.), Etikai oktatás az iskolában, Bp. 2005.				
Ajánlott irodalom:				
▪ Dobos L., Játék a hittanórán, Abaliget 2002. ▪ H. Lehnardt (Hg.), Arbeitsbuch Religionsunterricht, Gütersloh 1996 ▪ F. Weidmann (Hg.), Didaktik des Religionsunterrichts, Donauwörth, 1997 ▪ J. Frisch, Leitfaden Fachdidaktik Religion, Düsseldorf 1992 ▪ R. Lachmann – G. Adam – W. Ritter, Theologische Schlüsselbegriffe, Göttingen 1999 ▪ G. Hilger et al., Religionsdidaktik, München, 2001. ▪ Religionsdidaktik. Jahrbuch der Religionspädagogik, Bd. 18., Neukirchner-Vluyn, 2002. ▪ G. Adam/R. Lachmann (Hg.), Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht 1-2., Göttingen, 2002.				

HT VPPGW128 – SZAKMÓDSZERTANI SZEMINÁRIUM (Tanítási és tanulási folyamatok elemzése)				
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A szeminárium a szak módszertani ismeretek gyakorlati alkalmazását célozza. A hallgatók megismerik az egyháztörténeti, hitvallásismereti és etikai középiskolai vallásoktatási tankönyveket, tanári segédkönyveket, és segédanyagokat, hospitálás által saját tapasztalatokat szereznek, tanmenetet készítenek, gyakorolják az				

óratervezés lépéseit, adott tananyagok szaktudományos és didaktikai elemzését, valamint az óravázlat készítés módjait. Módszertani bemutató gyakorlatok keretében egymás munkájának reflektálása.
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>
<i>Elsajátítandó kompetenciák:</i> ▪ Képesség szakdidaktikai ismeretek önálló alkalmazása konkrét feladatok megoldásában ▪ Csoportos munkában együttműködési képesség, ▪ Saját erősségek és gyengeségek felismerése és szükséges korrekciója ▪ Egymás munkájának értékelése és segítése <i>A tantárgy programja:</i> 11. Tankönyvismeret 12. Tanári segédkönyvek használata 13. Hospitálás (megfigyelési feladatokkal) 14. Hospitálási megfigyelések kiértékelése 15. Szaktudományos elemző munka meghatározott tananyaghoz 16. Didaktikai analízis készítése 17. Módszertani gyakorlatok és reflexiójuk 18. Segédanyagok felkutatása és használata 19. Oktatási segédeszközök használata 20. Óravázlat készítése, bemutatása megbeszéléssel
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>
Házi dolgozat
<i>Kötelező irodalom:</i>
▪ 11. és 12. osztályos hittankönyvek és tanári segédkönyvek ▪ Egyháztörténeti, dogmatikai és etikai szakkönyvek ▪ Módszer- és ötletgyűjtemények ▪ Lexikonok

HT VPPGW118 – FELKÉSZÜLÉS, TANÍTÁS, ÓRAELEMZÉS (ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉNI GYAKORLAT, 10 ÓRA GYAKORLÓISKOLAI KÖZÉPISKOLÁBAN)				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Németh Dávid	Féléves óraszám: L: 45	Kredit: 12	Előtanulmányi kötelezettség: VPPGW47	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
Összefüggő gyülekezeti, vagy iskolai egyéni szakmai gyakorlat egy iskolai féléven át, gyakorlatvezető irányítása mellett. Feltétele a tanári mesterképzés (szakdolgozaton kívüli) minden követelményének teljesítése, ill. azok teljesítéséhez szükséges kreditek megszerzése. A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, heti 2-5 óra tanítást, valamint nevelőtanári teendők ellátását. Ehhez a gyakorlathoz egy szeminárium is kapcsolódik, amelyben módja van a hallgatónak a hospitálási tapasztalatai és saját tevékenysége reflektálására és feldolgozására, továbbá segítséget kap a gyakorlattal kapcsolatos adatgyűjtés és tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálására. A gyakorlatról a hallgatók megadott szempontok szerint portfóliót készítenek a következő szempontok szerint: 8. A munkanapló a vallástanárjelölt gyakorlati munkáját mutatja be: - egy hittan csoportban, - egy féléven át (3 hónap időtartamban), 5-12. évfolyamok valamelyikében, - a „Református hit- és erkölcsan” tantárgy oktatásához kapcsolódóan, - vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember irányítása mellett. 9. A munkanapló tartalmazza: - a tanulócsoporthoz adatait, az oktatás külső feltételeinek leírását, - az életkori sajátosságokkal kapcsolatos megjegyzéseket, aktuális problémákat, - a tanmenetet, - a tankönyvhasználattal kapcsolatos megjegyzéseket, - a megtartott órákkal kapcsolatos - nevelési, a személyiség és a keresztyén identitás fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket, - didaktikai és módszertani megfontolásokat és célkitűzéseket, - az órán használt óravázlatokat, - óra utáni reflexiókat (a megvalósulás egybevetése a tervekkel, az eltérések vélhető okainak mérlegelése, következtetések levonása, nem várt események kezelése, problémamegoldásokkal kapcsolatos megfontolások, jövőre vonatkozó tervek, stb.), - a tanóra kiértékelését: - figyelemfelkeltés sikeressége/sikertelensége és okai, - a motiválás folyamatossága, - témafeldolgozás tapasztalatai: célok adekvát volta, tanulók érdeklődése, érdekeltsége, aktivitása, a módszerek alkalmassága, - eredményességi mutatók, tanulságok. - a konzultációk eredményeinek összefoglalását, - hosszabb távú csoportfolyamatok és az egyéni haladás és fejlődés értékelését, - önértékelő elemzést a tanulócsoporthoz végzett munkáról. 10. A munkanapló készítésének célja: Bemutassa, - hogy a hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és a tanári munkájában alkalmazni. - hogy szaktudása alapján képes tanári munkáját önállóan megtervezni és a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni. - hogy képes a tanulók teljesítményeiről és fejlődéséről, valamint a tanulási-tanítási folyamatról módszeresen gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni, a tényszerű adatokat elemezni, és				

következtetéseket megfogalmazni.

11. A munkanapló a vallás tanárjelölt gyakorlati munkáját mutatja be:

- a. egy hittan csoportban,
- b. egy féléven át (3 hónap időtartamban),
- c. 5-12. évfolyamok valamelyikében,
- d. a „Református hit- és erkölcstan” tantárgy oktatásához kapcsolódóan,
- e. vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember irányítása mellett.

12. A munkanapló tartalmazza:

- a tanuló csoport adatait, az oktatás külső feltételeinek leírását,
- az életkori sajátosságokkal kapcsolatos megjegyzéseket, aktuális problémákat,
- a tanmenetet,
- a tankönyvhasználatkal kapcsolatos megjegyzéseket,
- a megtartott órákkal kapcsolatos
 - i. nevelési, a személyiség és a keresztyén identitás fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket,
 - ii. didaktikai és módszertani megfontolásokat és célkitűzéseket,
 - iii. az órán használt óravázlatokat,
 - iv. óra utáni reflexiókat (a megvalósulás egybevetése a tervekkel, az eltérések vélhető okainak mérlegelése, következtetések levonása, nem várt események kezelése, problémamegoldásokkal kapcsolatos megfontolások, jövőre vonatkozó tervek, stb.),
 - v. a tanóra kiértékelését:
 - figyelemfelkeltés sikeressége/sikertelensége és okai,
 - a motiválás folyamatossága,
 - témafeldolgozás tapasztalatai: célok adekvát volta, tanulók érdeklődése, érdekeltsége, aktivitása, a módszerek alkalmassága,
 - eredményességi mutatók, tanulságok.
- a konzultációk eredményeinek összefoglalását,
- hosszabb távú csoportfolyamatok és az egyéni haladás és fejlődés értékelését,
- önértékelő elemzést a tanuló csoportban végzett munkáról.

13. A munkanapló készítésének célja:

Bemutassa,

- a. hogy a hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és a tanári munkájában alkalmazni.
- b. hogy szaktudása alapján képes tanári munkáját önállóan megtervezni és a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.
- c. hogy képes a tanulók teljesítményeiről és fejlődéséről, valamint a tanulási-tanítási folyamatról módszeresen gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni, a tényszerű adatokat elemezni, és következtetéseket megfogalmazni.

HT VPPGW119 – VIZSGATANÍTÁS				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Németh Dávid	Féléves óraszám: L: 0	Kredit: 0	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Alapvizsga
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:

HT VPPGW120 – TANÍTÁSON KÍVÜLI ISKOLAI TEVÉKENYSÉGEK				
Tantárgy felelőse: Dr. Simonfi Zsuzsanna	Féléves óraszám: L: 15	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus keretében a hallgatók összefüggő szakmai gyakorlata során szerzett pedagógiai tapasztalataira építve a tanítási gyakorlathoz kapcsolódó ismereteit bővítjük. Célja a hallgatók gyermekszemléletének és az oktatás egészéről vallott felfogásának formálása, felkészítés a tudatos tanári szerepvállalásra. A kurzus elsődleges célja a tehetséggondozás, a felzárkóztatás és korrepetálás, valamint a tanári adminisztráció útvesztőiben való eligazodáshoz szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek nyújtása. Megtalálni az eltérő adottságú tanulók számára a lehetőség szerinti legoptimálisabb megoldást annak érdekében, hogy képességeik kibontakozhassanak. Továbbá, útmutatás a felzárkóztatás és korrepetálás konkrét kérdéseiben, illetve a közoktatásban előírt tanári adminisztrációs kötelezettségek megismerésében és teljesítésében.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				

HT VPPGW77 – GYAKORLATKÍSÉRŐ SZEMINÁRIUM				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Kocsev Miklós	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
A hallgatók a gyakorlaton szerzett tapasztalataikat hallgatótársaikkal együtt szakmai irányítás mellett dolgozzák fel.				
A gyakorlat konkrét helyzeteiben és feladataihoz kapcsolódva elemzik az óra-előkészítés folyamatát, benne az				

oktatási és nevelési célkitűzéseket, azok megvalósításával kapcsolatos didaktikai döntéseket és nevelési elképzeléseket, szándékokat. Vizsgálják továbbá a megvalósult óra folyamatait és eredményeit. A tervekkel való egybevetés után keresik a választ az eltérések, a sikertelenségek, a váratlan körülmények, fordulatok, elakadások, felmerült nevelési problémák okaira. Pedagógiailag értékelik saját reflexióikat, probléma-érzékenységüket és megoldási elképzeléseiket.

Portfólió:

HT VPPGW121 – PORTFÓLIÓ SZEMINÁRIUM				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Kocsev Miklós	Féléves óraszám: L: 5	Kredit: 0	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
Tanulmányaik befejezésekor a tanár szakos hallgatóknak az egyetemi tanulmányaik idején készült elméleti munkáikat és az összefüggő tanítási gyakorlat során szerzett pedagógiai tapasztalataik dokumentációját kell összegyűjteniük, és ezekből a szakmai kompetenciájukat igazoló portfóliót kell összeállítaniuk. A kurzus keretében ennek a feladatnak az elvégzésére készítjük fel a hallgatókat. Mivel a portfólió egyik alapvető követelménye, hogy a hallgatók minden munkájukra valamint tanári kompetenciáikra is reflektáljanak, a kurzus egyik konkrét célja, hogy a reflektív gondolkodás gyakorlatába, annak alkalmazásába bevezesse a hallgatókat, amely a későbbi pályájuk során is alkalmassá teszi őket oktató-nevelő tevékenységük folyamatos önellenőrzésére és ezen alapuló fejlesztésére. Ennek a stratégiának az alkalmazásán túl a hallgatók a kurzus keretében további kutatás módszertani ismeretekre tesznek szert, amelyek a portfólió elkészítésekor tudnak használni. A szemináriumon a hallgatók a portfólió tematikájának kialakításában valamint egyéb tartalmi és módszertani kérdésekben is folyamatos segítséget kapnak.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
▪ A reflektív gondolkodás kialakítását elősegítő képességek, attitűdök fejlesztése: ▪ az önelemző képesség, ▪ a nyitott-rugalmas gondolkodás képessége, ▪ a szituációk több szempontú elemzésének képessége. ▪ A reflektív tanítás logikusan felépülő – komplex – rendszerének elemei ▪ A portfólió műfaji sajátosságai és a vele szemben támasztott követelmények. ▪ A tanári kompetenciák összekapcsolása a portfólió dokumentumaival. ▪ Az önreflexió a portfólió anyagaiban. ▪ A szakmai fejlődés bemutatása és szakmai célok megfogalmazása a kompetenciákkal összefüggésben.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
▪ Aktív részvétel a foglalkozások 85%-án				
<i>Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:</i>				
▪ Falus Iván - Kimmel Magdolna (2003): A portfólió. Oktatás-módszertani kiskönyvtár I. Gondolat Kiadói Kör, Budapest ▪ Falus Iván (2001a): Gondolkodás és cselekvés a pedagógus tevékenységében. In: Falus Iván – Báthory Zoltán (szerk.): Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris Kiadó, Budapest. 213-234. ▪ Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat kiadó, Budapest.				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
▪ Falus Iván (2001b): A gyakorlat pedagógiája. In: Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Tankönyvkiadó, Budapest. 13-27.				

HT VPPGW90 – TANÁRI PORTFÓLIÓ				
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Kocsev Miklós	Féléves óraszám: L: 0	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Alapvizsga
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tanári szakdolgozat egyik elemének, vagyis a portfóliónak a tanári mesterszak során végzett gyakorlati tevékenységek értékelésében kiemelkedő szerepe van. Lehetőséget teremt a hallgató szakmai fejlődésének megismerésére, és munkájának értékelésére. Elkészítése a képzési idő utolsó szemeszterében kötelező, értékelése a tanári záróvizsga részét képezi.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A portfólió a hallgató kompetenciáit bemutató, illusztráló dokumentum, amely tükrözi az egyéni kompetenciafejlesztési terv alapján kialakuló, személyenként változó szakmai különbségeket. Azonos kritériumok alapján készülő, mégis egyedi dokumentumokat, önreflexiókat, speciális kompetenciákat megjelenítő anyagokat tartalmaz, különös tekintettel a tanári kompetenciák fejlődését bemutató dokumentumokra.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
A záróvizsgára a jelölt prezentációt készít, amelyet a záróvizsgán bemutat és megvéd. A prezentáció során a jelölt röviden bemutatja a portfólió és a kapcsolódó dolgozat legfontosabb elemeit, hogy a vizsgabizottság előtt bizonyosságot tegyen az elsajátított tanári kompetenciákról, ill. a megszerzett széleskörű szakmai és pedagógiai tudásáról. A prezentáció időtartama 8-10 perc, a tartalmi szempontok mellett az időkorlátok betartása, ill. formai (esztétikai és prezentációs-technikai) szempontok is az értékelés alapját képezik.				
A portfólió elbírálását a Tanárképző Központ és a szaktanszékek közösen végzik a hallgatók számára is ismert bírálati szempontrendszer alapján.				
A portfólió érdemjegyét az egyes bírálatok egész számra kerekített számtani átlaga adja. A portfólió érdemjegye a szakdolgozat érdemjegyének részét képezi; bemutatását és védését (a kapcsolódó dolgozat védésével együtt) a záróvizsga bizottság külön érdemjeggyel értékeli.				
<i>Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:</i>				
▪ Bedő Andrea – Schlotter Judit (2008): Az interaktív tábla. Műszaki Kiadó, Budapest. ▪ Falus Iván - Kimmel Magdolna (2009): A portfólió. ELTE PPK, Neveléstudományi Intézet, Budapest. ▪ Falus Iván (2004, szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ▪ Ginnis, Paul (2007): Tanítási és tanulási receptkönyv. Alexandra, Budapest. ▪ Gordon Győri János (2004): Tehetségpedagógiai módszerek. Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, VII. kötet. Gondolat Kiadó, Budapest. ▪ Kagan, Spencer (2001): Kooperatív tanulás. Ökonet, Budapest. ▪ M. Nádas Mária (2003): Projektoktatás. Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, V. kötet. Gondolat Kiadó, Budapest. ▪ Petriné Feyér Judit (2004): A problémaközpontú csoportmunka. Oktatás-módszertani Kis-könyvtár, VI. kötet. Gondolat Kiadó, Budapest. ▪ Szivák Judit (2010): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gényusz Könyvek 4. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
▪ Petneki Katalin (2005): Portfólió a nyelvszakos tanárképzésben. ÚPSZ, 55.10.118.p.				